

Catherine Cookson

Dagen van liefde

1

Nog geen maand na Davey's begrafenis veroorzaakte de vriendschap tussen Katie en Sammy de eerste ruzie in het anders zo rustige leven van de familie. Bill was in de speelkamer voor zijn dagelijkse halfuurtje met zijn dochter. Hij had haar opgetild en prees haar vorderingen in het boetseren. Nell en Bert waren met hun pasgeboren baby naar boven geroepen om zijn dochters nieuwe meesterwerk te komen bekijken. Het was een redelijk goede weergave van een knuffelhondje dat ze met Kerstmis had gekregen en waar ze erg gehecht aan was geraakt.

Bill stond naast een laag tafeltje, priemde met zijn vinger naar zijn vrouw en zei: 'Zeg nou niet, mevrouw B, dat dit toevallig is gebeurd, of dat iemand haar heeft geholpen, want toen ik binnenkwam, stak ze net de pootjes erin.'

'Ik heb geen woord gezegd.' Fiona spreidde haar handen uit en keek haar vriendin Nell aan. 'En inderdaad, hij is heel goed nageemaakt. Dat hoor je ons toch niet ontkennen, meneer B?' Ze legde nadruk op de naam.

'Nou...' Bill richtte zich tot Bert, die zijn 'geschenk uit de hemel', zoals hij zijn nieuwe zoon noemde, in zijn armen op en neer liet wippen, 'ze heeft altijd een vragende klank in haar stem. Ach, laat ook maar! Kom, liefje, naar beneden. Ik zit al een uur binnen en niemand heeft me iets te drinken gegeven.'

'Ik heb wel gevraagd of je een kopje thee wilde,' zei Nell nu, 'maar jij zei dat je meteen iets sterkers wilde. Heb je dat al genomen?'

‘Ja, maar nu zou ik wel een kopje thee lusten.’

Ze lachten allemaal terwijl ze naar de deur van de kinderkamer liepen, maar die werd opengedruwd voordat ze er waren. Daar stond Mark. Zijn gezicht stond strak en hij gebaarde heftig met zijn hoofd toen hij zei: ‘Pap, er wordt herrie geschopt in de speelkamer. Je weet dat mijn kamer erboven ligt en ik kan me niet concentreren. Het zijn Willie en Katie weer, maar zo te horen meer Willie. Daar moet je eens iets aan doen, hij gaat echt te ver.’

‘Ben je even gaan kijken?’

‘Nee, want als ik dat had gedaan, had ik meer gebruikt dan mijn tong. Ik word die twee behoorlijk zat. Er is nooit eens rust. Hoe kan ik zo nou werken?’

Bill liet zijn hoofd hangen en Fiona wendde haar hoofd af. Geen van beiden zei iets. Maar uit de blik die ze elkaar op de trap toewierpen sprak hun eensluidende gedachte: er waren in dit grote huis plekje genoeg waar Mark naartoe kon gaan om alleen te zijn. Maar Mark had een eigen slaapkamer, en wat ooit een kleedkamer ernaast was geweest, was nu zijn studeerkamer. En van een jongeman die voor zijn examens leerde kon je toch echt niet verwachten dat hij een stil hoekje zocht als hij een eigen studeerkamer had.

Het rumoer in de speelkamer, die aan het andere eind van de gang lag, bereikte hen toen ze verder de trap af liepen. Ze liepen een opgewekt kijkende Mamie tegen het lijf die op luide toon toelichtte: ‘Ze zijn aan het vechten, als gekken. En Sammy heeft Katie tegen de grond gegooit.’

‘Wat?!’ riepen Bill en Fiona tegelijkertijd. Ze haastten zich allemaal de gang door. Toen ze de speelkamer in stormden riep Willie net: ‘Waarom heb je het al die tijd voor je gehouden? Je hebt het haar wel verteld, waarom mij niet?’

Sammy leek niet te beseffen dat ze er waren en zei: ‘Ik heb het haar onlangs pas verteld. En de reden waarom ik het jou niet heb verteld, is dat ik sommige dingen liever voor me houd. Snap je dat? Nee, natuurlijk niet, jij bent er te stom voor. Jij hebt het te makkelijk gehad, jij.’

‘Ho, ho. Luister eens even. Wat gebeurt hier allemaal?’ Bill zette

Angela neer en keek Sammy aan terwijl hij streng vroeg: ‘Wat is er gebeurd? En waarom heeft hij het te makkelijk gehad? En wat hou jij voor je waarvan hij vindt dat hij het moet weten?’

Sammy’s gezicht was vuurrood en zijn mond een dunne streep. Toen zei hij bitter: ‘Ik heb donderdagavond altijd voor me gehouden.’

‘Ja. Ja, dat weet ik jongen.’ Bills stem moest een kalmerend effect hebben. ‘Jij ging wel eens naar de biecht op donderdagavond. Dat doe je nog steeds.’

‘Ja, dat doe ik nog steeds, maar biechten kost niet de hele donderdagavond. Daarna deed ik iets anders, en dat heb ik voor me gehouden.’

‘Maar wat dat ook was, wist je vader daarvan?’

‘Ja, en hij zei dat het goed was. Een kerel moet iets voor zichzelf hebben, een plek waar je niet van hoeft te vertellen wat je er hebt gedaan of met wie je hebt gepraat.’

Bill knikte zwijgend en zei toen: ‘Ja. Ja, dat snap ik wel. Nou, het heeft natuurlijk geen zin om je te vragen wat je op donderdagavond nog meer deed?’

‘Je kunt het wel vragen.’

‘Zeg!’ De toon van Bills stem was veranderd. ‘Zo’n toon hoef je niet tegen me aan te slaan. Jij kent mij en ik ken jou.’

Sammy boog zijn hoofd en er kwam een gemompeld ‘Sorry’ uit zijn verbeterde mond. Bill keek zijn stiefzoon aan en zei: ‘Wat was dat allemaal, Willie?’

‘Het was alleen omdat ik met hem meeinging.’ Katie’s stem klonk zacht en zelfs vlak, en ze keken haar allemaal zwijgend aan toen ze vervolgde: ‘Sammy stelde voor dat ik een sport zou gaan doen, tennis of zo. En toen zei ik dat hij dat nodig moest zeggen omdat hij zelf niets deed, dat hij niet eens van voetbal of cricket hield. En toen vertelde hij het en zei hij dat ik mee mocht als ik wilde, op donderdagavond.’

‘Met hem mee mocht? Waarheen, Katie?’ Fiona stond nu naast haar dochter.

Katie keek naar haar op en zei: ‘Het Cultureel Centrum in Fickleworth.’

Fiona keek naar Bill, wiens mond openviel. Hij keek Sammy weer aan. ‘Ga jij elke keer naar het Cultureel Centrum in Fickleworth?’ vroeg hij.

‘Eh... Ja.’

‘Hoe lang al?’

‘Twee jaar.’

Bill knikte. ‘Ging je dan na de biecht?’

‘Ja, na de biecht.’

‘En wat doe je voor sport?’

‘Judo.’

‘Judo!’

‘Ja, en een beetje karate. En ik vond dat Katie ook wel iets aan karate kon doen voor als ze wordt aangevallen of zo, omdat het een verdedigingssport is. Je weet maar nooit. Je doet het met je vlakke hand, zo.’ En hij deed het voor.

‘Wacht eens even! Je hebt haar toch niet... Je hebt haar op haar rug gegoooid.’

Nu begon Sammy weer te roepen: ‘Ik liet haar zien wat ze moest doen, en ik heb haar toch geen pijn gedaan? Met judo leer je worpen en hoe je moet vallen. En ik hielp haar te vallen.’

‘Kijk eens aan!’ De drie woorden klonken vanuit de open deur waar Mark stond. Hij keek Sammy aan en zei met een knik: ‘Is dat waar? Doe jij aan judo?’

‘Ja, Mark, ik doe aan judo.’

‘Oké, oké. Wind je maar niet op. Ik wilde alleen zeggen dat het goed is. Ik heb een studiegenoot die de zwarte band heeft. Zit jij bij de Newcastle Club?’

‘Nee, ik zit niet bij de Newcastle Club, Mark, ik ga naar het Cultureel Centrum in Fickleworth.’

‘Maar dat... Dat staat in Bog’s End.’

‘Dat is geen Bog’s End,’ zei Bill. ‘Het is aan de zuidrand van Bog’s End, en het is een prima plek, dat kan ik je wel vertellen.’

‘We geloven je wel, pap.’

‘Inderdaad,’ liet Fiona zich nu horen. ‘Dus hou je maar rustig. Nou, mag ik ook even iets zeggen?’ Maar terwijl ze dat zei bedacht

ze al hoe dom die vraag zou klinken. ‘Waarom maken jullie je hier zo druk om? Ik vind het een geweldig idee als Katie een verdedigingssport gaat doen.’

‘Het is geen verdedigingssport, het is voor watjes.’

‘Kom, kom.’ Bill stak zijn hand uit naar Sammy. ‘Wacht even, allebei. En jij, Willie Bailey, jij weet er echt niets van, en dat geldt voor iedereen die zegt dat karate en judo voor watjes zijn. Dat zijn voetbal en cricket ook. O, ja, dat is cricket zeker vergeleken bij die sporten. Echt waar. Maar het gaat hier niet om de voor- of nadelen van sporten, hè, Willie? Het gaat erom dat jij de pest in hebt omdat Sammy Katie durfde te vragen of ze meegang naar het Cultureel Centrum. In zekere zin begrijp ik dat wel, want hij heeft jou niet gevraagd.’

‘Jawel, hoor. Ik heb het hem maanden geleden al gevraagd. Maar ik heb niet gezegd waar we heen gingen of wat we zouden doen. Ik heb hem gevraagd of hij wilde schermen of zo, en toen lachte hij zich dood. Weer zoiets voor watjes, snap je, schermen. Katie heeft gezegd dat ze altijd al heeft willen schermen.’

Bill boog zijn hoofd. Ja, dat was echt iets voor Katie. Maar aan een degen zou ze niets hebben als ze weer eens een woedeaanval zou krijgen. Dat zou dan eerder een sabel moeten zijn. Hij wist zelf wel iets van schermen. Hij had het jaren geleden een poosje gedaan, maar had het niet volgehouden. Het was te ingewikkeld, met het voetenwerk en zo. Hij keek Sammy aan en vroeg zacht: ‘Wat doe je nog meer?’

‘Ik ben begonnen met schermen. Dat doe ik nog steeds wel eens. Maar er staan altijd veel mensen te wachten tot ze aan de beurt zijn.’ Hij knikte nu naar Bill. ‘Het mag dan bij Bog’s End liggen, maar het is er druk en de mensen komen niet alleen uit dat deel van de stad. Ik ken er drie die van de Newcastle Club zijn weggegaan,’ hij maakte nu een hoofdbeweging naar Mark, ‘en die naar het Centrum zijn gekomen.’

‘Het is een goeie tent.’ Bert liet zich voor het eerst horen. Zijn kind lag nu rustig in zijn armen. Hij herhaalde: ‘Echt, het is een goeie tent. Het Centrum heeft meer voor de stad betekend dan wat

dan ook. Het heeft van hooligans fatsoenlijke burgers gemaakt.’

Bill keek nu Bert aan. ‘Ken je het dan goed? Heb jij er wel eens iets gedaan?’

‘Ja, Bill, ik heb er vaak met jonge zwemmers gewerkt en ik heb er gebokst. Ze hebben een mooie ring.’

‘Kijk eens aan!’ Bill schudde zijn hoofd. Toen keek hij naar Sammy. ‘Zei je nou dat je nog steeds ging biechten op donderdagavond? Nou, er wordt hier ook heel wat opgebiecht. Laat iedereen maar hier komen.’ Weer keek hij Bert aan en zei: ‘Wat een dubbele bodem heb jij, zeg.’

‘Ik snap niet waarom je dat vindt, Bill. Waar had ik anders al mijn vrijgezelle avonden moeten slijten? Ik drink niet, en sommige tv-programma’s vind ik een belediging voor mijn intellect. Daar heb ik geen hele avonden aan verspild. Dus wat moest ik? Ik ben naar het Centrum gegaan en heb mezelf goed vermaakt. Ik zag hooligans van de straat trots zijn op zichzelf; ik heb ze geleerd te boksen, niet om een ander zijn hersens in te slaan, maar om ze zelfvertrouwen te geven en om anderen te helpen. Het boksen hielp meer dan het zwemmen, want uit het zwemmen haal je niets, weet je, behalve dan het plezier dat je er zelf aan beleeft. Dat weet ik.’

‘En het is gratis, begrijp ik?’

‘Ja, dat begrijp je goed, voor mensen die het niet kunnen betalen. Maar voor degenen als Sammy en Katie en zo, als die kunnen betalen, dan wordt dat van ze verwacht. Volgens mij kost het vijf pond per jaar.’

‘O, ik denk niet dat we ons dat kunnen veroorloven,’ zei Bill hoofdschuddend, in een poging alles wat luchtiger te maken. Maar met een blik op Willie zag hij dat het moeilijk zou worden, en toen flapte hij eruit: ‘Laat Sammy eens demonstreren hoe het gaat. Als hij Katie op de grond kan gooien, dan kan hij dat ook met jou doen en dan wil jij misschien...’

‘Dan wil ik zeker niet gaan, en hij gaat me niet op de grond gooien. Als hij met haar uit wil, dan gaat hij zijn gang maar, maar ik laat me niet voor schut zetten.’ En met die woorden drong hij zich langs Nell heen, liep bijna Angela omver en stormde de kamer uit.

‘O, wat heb je nou gedaan, Sammy.’

‘Ik heb niets gedaan waar ik me voor moet schamen, meneer Bill, of waar ik spijt van heb. Ik dacht dat Katie wat... Nou ja, ze had iets nodig, en daarom heb ik het haar verteld.’

‘Dat heb je goed gedaan. Prima, hoor, Sammy.’ Fiona knikte naar hem en nu keek ze haar dochter aan. ‘En... en zou jij zo’n sport willen doen, Katie?’

‘Ja, mam, dat zou ik heel leuk vinden. Maar ik vind het vervelend dat het zulke problemen veroorzaakt tussen...’ Ze keek naar Sammy en voegde eraan toe: ‘Zul je proberen het goed te maken met hem?’

‘Nee. O, nee. Mijn pa zei altijd...’ Sammy boog zijn hoofd en maakte zijn zin niet af. Hij herhaalde niet wat zijn pa altijd zei, maar de volwassenen wisten wel dat hij waarschijnlijk soms genoeg kreeg van Willie’s bezitterigheid en daar met zijn vader over had gepraat. De ontsnapping op donderdagavond moest worden veiliggesteld.

‘Ik ga wel met hem praten.’

Iedereen staaarde Katie aan. Katie die zo anders leek, want Willie en zij hadden van jongs af aan met elkaar overhoop gelegen. Toen Angela was geboren, was de rust even teruggekeerd, maar soms was het moeilijk geweest. Zo zag je maar weer, dacht Fiona, je wist het maar nooit met kinderen, niet echt. Ze kon zich absoluut niet voorstellen dat haar eigenzinnige, opvliegende en koppige dochter Katie zich op wat voor manier dan ook bij haar broer zou verontschuldigen.

Dergelijke gedachten gingen ook door Katie’s hoofd toen ze de trap op liep en de gang door, naar Willie’s kamer. Ze aarzelde een volle minuut voor ze aanklopte. Toen er geen antwoord kwam, klopte ze weer, nu harder. Toen de deur openging, stond haar broer met een rood gezicht en natte ogen voor haar en snauwde: ‘Wat is er?’

‘Dat zal ik zeggen als je me binnenlaat.’ Haar antwoord was zo onverwacht dat hij zich omdraaide en weer zijn kamer in liep. Ze liep achter hem aan en duwde de deur zacht achter zich dicht.

Hij ging aan zijn bureau zitten dat bij het raam stond. Hij pakte een van de drie boeken die er lagen en legde het met een klap weer neer. Toen hoorde hij haar zeggen: ‘Sorry, Willie. Ik had niet gezegd dat ik het leuk zou vinden als ik had geweten dat het problemen tussen jullie zou geven. En... en ik zal je zeggen dat hij het me alleen heeft gevraagd omdat... hij medelijden met me heeft. Hij vindt het naar voor me dat papa het afgelopen jaar amper een woord tegen me heeft gezegd en dat iedereen vond dat het allemaal mijn schuld was. Ik voelde me diep ellendig, want ik wist dat ik dat meisje had kunnen doden, en wat er dan was gebeurd... niet alleen met mij maar met de familie. Het heeft iedereen veel verdriet gedaan, dat weet ik, en Sammy had gewoon medelijden met me.’

Hij draaide zich om op zijn stoel. ‘We zijn al jaren beste vrienden geweest.’ Zijn stem klonk zacht.

‘Ja, dat weet ik, Willie, jullie waren beste vrienden. Jullie waren als broers, en jij was het die heeft gevochten... Nou ja, die bijna met mam op de vuist ging zodat hij hier mocht komen wonen, want eerst wilde ze hem hier niet hebben. Pas toen hij papa had gered van die moordzuchtige kerels heeft ze hem geaccepteerd. Maar... maar jij bent hem trouw gebleven. Ik weet... Ik weet wat je voelt.’ Ze zag dat hij zijn hoofd boog en hoorde hem gebroken mompelen: ‘Hij... nu wil hij niets meer met me te maken hebben, nu niet meer, en nu wil hij jou.’

Ze verhief haar stem. ‘Hij wil mij niet; hij neemt me alleen mee daarheen en stelt me voor aan de karatedocent. En ik vind het goed om iets over verdediging te weten, omdat... omdat er onlangs een paar meisjes zijn achtervolgd. Maar goed, als jullie geen vrienden meer blijven of als je niet mee wilt naar dat Centrum, dan ga ik ook niet.’

‘O, maar jij moet wel gaan. Jij bent ermee begonnen. Nou, ik bedoel, nee... Jij bent niet begonnen, hij is ermee begonnen. En ik vergeet niet dat hij het al die tijd voor zich heeft gehouden. Hij had het me moeten vertellen.’

‘Ja.’ Ze knikte. ‘In zekere zin vind ik dat ook. Misschien,’ probeerde ze het te verklaren, ‘was het omdat het zo dicht bij Bog’s

End ligt en hij niet wilde dat jij of de rest van de familie dacht dat hij met mensen daar omging. Weet je, zijn vader was een trotse man, snap je, toen jullie vrienden werden.’

Hij stond op en wreef met zijn duim over zijn mond. ‘Heeft hij je pijn gedaan toen hij je liet vallen?’

‘Nee, maar ik kan je wel vertellen dat het een verrassing was, maar best grappig, eigenlijk. Het was niet het feit dat ik op de grond werd gegooid, maar de manier waarop hij het deed. Hij zegt dat ik daar niet voor moet kiezen. Niet meteen; jiu-jitsu is beter. Gek,’ zei ze en ze keek hem met een glimlach aan, ‘maar volgens hem betekent het “de zachte aanraking” of “de lichte aanraking”.’

Ze keken elkaar even schaapachtig aan, en toen vroeg ze zacht: ‘Ga je met ons mee? Want ik wil naast school nog iets anders doen.’

Hij keek opzij alsof hij erover nadacht, toen mompelde hij: ‘Ik zal erover denken. Maar luister...’ Hij draaide zijn hoofd abrupt om. ‘Ik doe niet van die maffe dingen.’

‘Nee, nee,’ stemde ze snel met hem in. ‘Je kunt de eerste keer gewoon rondkijken. Dat doe ik ook.’ Er viel weer een stilte, en toe zei ze: ‘Kom, ga mee naar beneden.’

‘Nee, dat kan ik niet, nog niet, Katie,’ zei hij snel. ‘Ik voel me nu al belachelijk. Ik maak me altijd belachelijk, hè?’ Zijn stem klonk hoger. ‘Nu ik erbij stilsta weet ik dat dat zo is, omdat ik me zo heb vastgeklampt aan die domme Ierse sukkel beneden. Hij... hij was altijd nummer een voor mij.’

‘O, dat weet hij, en hij waardeert het ook. En zoals ik al zei, zonder jou was hij hier nu helemaal niet geweest. Dat heeft hij nog zo gezegd.’

‘Echt?’

‘O, ja. Ja.’ Het voelde goed om te liegen als je iemand kon verdedigen. Dan voelde je je beter over jezelf. Ze vervolgde: ‘Hij zou het niet tegen jou zeggen, maar het is er wel eens uitgekomen toen we aan het praten waren... hij en ik, bedoel ik.’

Willie schudde zijn hoofd.

‘Als je beneden komt en weer naar de speelkamer gaat, zijn de anderen in de salon. Als hij niet in de speelkamer is, gaat hij wel mee,’ zei ze.